

РЕШЕНИЕ

№ 21

гр. Н., 01.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Н., I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Галина Николова

при участието на секретаря Валентина Хр. Великова
като разгледа докладваното от Галина Николова Гражданско дело № 20213620101255 по описа за 2021 година

Предявен е иск по чл. 26, ал.1 от ЗЗД.

Предявена е искова молба, съдържаща иск по чл. 26, ал.1 от ЗЗД за обявяване нищожността на клауза за неустойка, обективизирана в договор за потребителски кредит № ***.

Ищецът твърди, че е сключен с ответника договор за потребителски кредит за сумата от 1000лв. при ГПР 49,00%, годишен лихвен процент 40,55% и договорна лихва за периода в размер на 233,00лв. С договора била уговорена и неустойка в размер на 1080,36 лв., с което общото задължение по договора възлиза на 2 313,36 лв.

Ищецът твърди, че уговорената неустойка е нищожна на основание чл. 26, ал.1 от ЗЗД и поради това, че е сключена при неспазване на нормите на чл. 19, ал.4, чл. 21, ал.1, чл. 33, ал. 1 от ЗПК и при условие на евентуалност сочи, че неустойката е нищожна поради това, че посоченият в договора ГПР не съответства на действителния.

Ищецът твърди, че с договарянето на посочената неустойка е накърнен и принципа на добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал.1, т.3 от ЗЗД, като по този начин се достига до значителна нееквивалентност на насрещните престации по договора, до нарушаване на интересите на ищеца и с цел извличане на собствена изгода за кредитора. Договорената неустойка нарушава добрите нрави и поради това, че е в размер, надвишаващ размера на отпуснатия кредит, с което се нарушава принципа на добросъвестност и справедливост.

Ищецът твърди, че с уговарянето на посочената неустойка е нарушен чл. 18, ал. 4, чл. 21, ал.1, чл. 33, ал.1 от ЗПК. Ищецът сочи, че договорената неустойка заобикаля

задължението на кредитора да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже отпускането на кредита, което е в нарушение на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23.04.2008 г. и на основание чл. 21, ал.1 от ЗПК е нищожна. Ищецът сочи, че по този начин ответникът – кредитор прехвърля риска от неизпълнение на финансовата институция върху длъжника, като по този начин се стига до значително увеличение на задълженията. Ищецът твърди, че посочената неустойка излиза извън обичайните си обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, по см. На т.3 от ТР № 1/ 2010 г. на ВКС по т.д. № 1/ 2009 г. на ОСТК и е нищожна. Твърди, че се заобикаля разпоредбата на чл. 33, ал.1 от ЗПК, като чрез посочената неустойка се договаря още едно допълнително обезщетение.

Ищецът сочи, че се заобикаля и разпоредбата на чл. 19, ал.4 от ЗПК и се нарушава изискването ГПР да не бъде по – висок от 5 пъти размера на законната лихва по просрочените задължения. Ищецът сочи, че посочения в договора размер на ГПР не е реалния и това е заблуждаваща търговска практика по см.на чл. 68д, ал.1 и ал.2, т. 1 от ЗЗП, а посочването на по – нисък от действителния ГПР, представлява невярна информация относно общите разходи по кредита и следва да се окачестви като нелоялна и заблуждаваща търговска практика по см.на чл. 6, пар.1 от Директива 2005/29/ЕО. Това прави клаузата за неустойка неравноправна по см.на чл. 4, пар.1 от Директива 93/13/ЕО.

Ищецът се позовава на нарушение на Директива 93/13/ЕО на Съвета от 05.04.1993 г. относно неравноправните клаузи.

Ищецът твърди, че е нарушен и чл. 11, ал.1, т. 10 от ЗПК, тъй като посочения в договора ГПР не включвал, противно на разпоредбата от закона, всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита. Ищецът твърди, че в договора за кредит била посочена абсолютна стойност на ГПР, но не и методиката по която той се определя. Поради липсата на яснота относно включените в ГПР компоненти, извън които се претендира и клаузата за неустойка, ищецът счита, че договорът за потребителски кредит е недействителен, а поради това недействителна е клаузата за неустойка, поради неспазване на чл. 11, ал.1, т. 10 от ЗПК.

Ищецът моли съда, да постанови решение, съгласно което да прогласи като нищожна клаузата за неустойка по Договор за потребителски кредит № ***, сключен между ищцата и „Ай Ти Еф Груп“ АД, предвиждаща заплащането на неустойка в размер на 1080,36 лв. на основание чл. 26, ал.1 от ЗЗД, поради неспазване на нормите на чл. 19, ал. 4, чл. 21, ал.1, чл. 33, ал. 1 от ЗПК и при условие на евентуалност, да бъде прогласена като нищожна на основание чл. 22 от ЗПК, вр. Чл. 11, ал.1, т. 10 от ЗПК.

От ответната страна „Ай Ти Еф Груп“ АД е постъпил писмен отговор по иска, с който се признава неговата допустимост, но се твърди, че е неоснователен и недоказан.

Ответникът оспорва твърденията за нищожност на договорената неустойка, тъй като

сключването на договора е по инициатива на ищцата, която се е съгласила с предложените от кредитора условия и го е посочил в съответната електронна форма. Същата била потвърдила, че е запозната и е съгласна с представените от кредитора Общи условия, приложими към договора за кредит. Ответникът сочи, че ищцата сама е приела от предоставените на сайта две възможности, за приемане или отказ на договора, възможността да го приеме, при посочените условия.

Ответникът оспорва твърденията, че договорената неустойка била недействителна на основание чл. 26, ал.1 предл.3-то от ЗЗД, на основание чл. 143 от ЗЗП, както и поради заобикаляне на закона на основания по чл. 21 от ЗПК, вкл.поради надхвърляне на нейните присъщи функции, както и че води до накърняване на добрите нрави.

Ответникът твърди, че не е нарушен чл. 19, ал.4 от ЗПК, тъй като договорения размер на ГПР е 49%, съгласно формулата по Приложение №1 от ПЗР на ЗПК и законът е спазен. Оспорва твърдението, че договорената неустойка се кумулирала към определения ГПР и с това нарушавала чл. 19, ал.4 от ЗПК. Ответникът сочи, че договорената неустойка била по 2,96 лв. на ден и се отнасяла само до периоди, в които кредитът е бил без осигурено обезпечение.

Ответникът счита, че кредиторът е свободен да определи какви да бъдат изискванията за обезпечение с оглед на кредитоспособността и финансова надеждност на кредитополучателя. Счита, че договорената неустойка е съразмерна на нейната обезпечителна и обезщетителна функция. Соци, че договорената неустойка има компенсаторна функция за неизпълнение на договорно задължение.

Ответникът сочи, че размерът на неустойката е индивидуално договорен между страните и това не я прави неравностойна клауза по см. На ЗЗП. Тя не е част от ОУ, върху които кредитополучателят не може да влияе. Соци, че размерът на неустойката е различен в зависимост от размера на предоставения кредит, а се преценява за всеки конкретен потребител, като се вземат предвид размерът на отпуснатия кредит, уговорките за погасяването му и др.допълнителни условия.

Ответникът оспорва твърдението, че неустойката била заблуждаваща търговска практика по см.на чл. 68д, ал.1 и ал.2, т.1 от ЗЗП.

Оспорва твърдението за нищожност на неустойката по см. чл. 33 от ЗПК.

Ответникът моли съда да постанови решение, с което да отхвърли иска като неоснователен и недоказан.

По делото са предявени от ответника насрещни осъдителни искове.

Насрещния иск е с правно основание по чл. 79 от ЗЗД за сумата от 710,46 лв. неизплатена главница по договор за потребителски кредит и иск по чл. 86 от ЗЗД за заплащане на сумата от 99,78 лв., представляваща дължима възнаградителна лихва за периода от 04.04.2021 г. до 02.11.2021 г.

Ответникът и ищец по насрещния иск сочи, че по посочения договор за кредит, ищцата е изплатила на 14.04.2021 г. сума в размер на 120лв., и сума от 300лв., платена на 30.06.2021 г. Общо платени са 420 лв., с което са погасени първите четири погасителни вноски и частично петата погасителна вноска. От платените от ищцата суми са платени от главницата сумата от 289,54 лв. и от възнаградителната лихва сумата в размер на 129,86 лв., за периода от 04.12.2020 г. до 03.04.2021 г.

Други плащания от ищцата по договора за кредит не са извършени.

Предвид на горното ответникът моли съда да постанови решение, с което да осъди ищцата да му заплати оставащата неплатена част от вземанията, произтичащи от договора за кредит, конкретно за неизплатена главница в размер на 710,46 лв. и сумата от 99,78 лв., представляваща дължима възнаградителна лихва за периода от 04.04.2021 г. до 02.11.2021 г.

Ищецът и ответник по насрещния иск го оспорва като неоснователен, като акцентира върху наличието на неравноправни клаузи, вкл. и по непредявеното вземане за неустойка. Ищецът не оспорва искът за главницата по размер, а по основание сочи, че се основава на договор, който е изцяло недействителен. Относно иска за възнаградителна лихва в размер на 99,78 лв., сочи че същата е уговорена в противоречие с добрите нрави в размер от 40,55%. Соци, че този размер значително надвишава установения размер за недопускане на трикратно надвишаване на ОЛП на БНБ по просрочените заеми, който е от 10 пункта, както и този по обезпечените кредити – от двукратния размер на установения от БНБ размер по просрочените заеми.

Оспорва исковете поради това, че сключеният договор е нищожен поради съдържащите се в него клаузи в нарушение на чл. 10, ал.1, чл. 11, ал.1, т.7-12 и 20 и ал.2 и чл. 12, а.1, т. 7-9 от ЗПК.

Предвид на горното, ответникът моли съда да отхвърли като неоснователни насрещните искове.

Въз основа на събраните по делото доказателства съдът прие за безспорно установено от фактическа и правна страна следното:

По делото е признато от ответника сключването на договор за кредит № ***/*** г. между него и ищеца.

Договорът е сключен между страните, като Анекс към договор за потребителски кредит № *** и със самостоятелен предмет. Договорът е сключен при Общи условия, като конкретното му съдържание е описано в Приложение №1 към договор за потребителски кредит № ***, л. 35 от делото. Съгласно приложението на кредитополучателя, ищцата по делото, е предоставен потребителски кредит от 1000лв., с краен срок за погасяване 03.12.2021 г. и при лихвен процент от 40,55 %, и ГПР от 49,00%, при срок на издължаване от 12 месечни вноски. Общия размер на дължимото по договора е в размер на 1233лв.

Съгласно посоченото в приложението, в т. 10, кредитополучателят дължи неустойка в

случай на непредоставяне на обезпечение, съгласно т.5.6 от договора за кредит по 2,96лв., средно на ден, като неустойката на ден не трябва да надвишава 1% от главницата по кредита. Абсолютния размер на неустойката не е посочен, но съгласно погасителния план той е в размер на 1080,36лв.

Съгласно приложение № 1, в т. 13 е посочено, че при забава на погасителните вноски по кредита, кредитополучателя дължи разходи за извънсъдебното им събиране в съответните размери и при посочените условия в зависимост от вида на договора за кредит („кредит до заплата“ или „кредит на вноски“).

По своя характер, сключения между страните договор отговаря на изискванията на чл. 9, ал.1 от Закона за потребителския кредит (ЗПК), за който по силата на препращащата разпоредба на чл. 24 ЗПК се прилагат нормите на чл. 143 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП). Ищецът по делото има качество качеството на потребител по смисъла на чл. 9, ал. 3 ЗПК, както и по смисъла на § 13, т. 1 от ДР на ЗЗП.

Съгласно разпоредбата на чл.9, ал.1 ЗПК договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, като за самото му сключване има формални изисквания, които са задължителни. Такива изисквания се съдържат в нормите на чл. 10, 10а и чл. 11 от ЗПК.

Съгласно разпоредбите на чл. 7, ал.3 от ГПК, съдът е длъжен служебно да следи за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител.

Съдът намира, че сключения от страните договор за кредит, именуван като Анекс № ***, сам по себе си представлява договор за кредит, което обстоятелство не се оспорва от никоя от страните по делото, но който съдържа неравноправни клаузи, които правят договора частично недействителен. Конкретно такава клауза е посочената в приложението към договора сума по т. 10 за неустойка в случай на непредоставяне на обезпечение, съгласно т.5.6 от договора за кредит по 2,96лв., средно на ден, като неустойката на ден не трябва да надвишава 1% от главницата по кредита. Абсолютния размер на неустойката е 1080,36лв.

Съгласно посоченото в самия Анекс № ***, но не в т. 5.6 от него, а в т. 8 относно обезпечаване на кредита с поръчители, задължаващ кредитополучателя до деня следващ деня на отпускане на кредита, да осигури поне двама поръчители, които да отговарят солидарно за задълженията на кредитополучателя пред кредитора, които следва да отговарят на конкретни условия, посочени от кредитора. Съгласно т.11 от Анекса, при неизпълнение на задължението за обезпечаване на кредита, кредитополучателят дължи неустойка, в размери посочени в приложение №1 към договора. Съдът намира, че уговарянето в анекса на задължения за обезпечение на кредита е едностранно установено условие на кредитора, което не сочи на доброволност при избора за неговото предоставяне, а напротив, точно обратното, то е задължително условие за сключване на договора за паричен заем, без значение дали кредитополучателя е в състояние или не да го изпълнява,

съгласно договореното. Самото задължение за предоставяне на обезпечението, независимо дели е при условията на лично поръчителство съгл. чл. 8 от договора или чрез банкова гаранция, съгл. чл. 9 от него, възниква след подписването на договора. Това прави невъзможно за кредитополучателят предварително да се увери в действителните разходи, които ще плати по договора. От друга страна, по този начин кредиторът прехвърля отговорността за неизпълнение на собственото си задължение по чл. 16 от ЗПК, да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и едва след това да прецени дали да сключи договора за кредит, върху кредитополучателя.

Посочването на неустойка за неизпълнение на задължение за обезпечение на кредита се явява нищожна и неравноправна клауза по смисъла на чл. 143 от ЗЗП. Разпоредбата на чл. 143 от ЗЗП дава легално определение на понятието „неравноправна клауза“ в договор, сключен с потребителя и това е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравноправие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя, доколкото и съгл.т.19 не дава възможност на потребителя да прецени икономическите последици от сключването на договора. Според чл. 146, ал. 1 от ЗЗП, неравноправните клаузи в договорите са нищожни. Тези нормативни разрешения са дадени и в Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, която е транспонирана с нов чл. 13а, т. 9 от ДР на ЗЗП /ДВ бр. 64/ 2007 г./. Според чл. 3 от Директивата неравноправни клаузи са договорни клаузи, които не са индивидуално договорени и които въпреки изискванията за добросъвестност създават в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора. Според Директивата не се счита индивидуално договорена клауза, която е съставена предварително и следователно потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание. Клаузата по чл. 11 от договора за кредит и чл. 11 от Приложение №1 към него за заплащане на неустойка в размер на 2,96лв.средно на ден, или общо 1080,36лв. е именно такава. Посоченото в договора за предоставяне на поръчителство възнаграждение се дължи, независимо дали отговорността на поръчителя ще бъде ангажирана при евентуално неизпълнение от страна на длъжника или не. Това възнаграждение е повече от размера на предоставения кредит, което води до увеличение на ГПР по договора за заем, което от своя страна представлява заобикаляне на разпоредбата на чл. 19, ал.4 от ЗПК, т.к води до увеличение на размера на разходите по кредита. Посочената разпоредба ограничава размера на ГПР до пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. С ПМС № 426 на МС от 18.12.2014 г., в сила от 01.01.2015 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения е определен годишния размер на законната лихва за просрочени парични задължения в размер на основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, съответно от 1 юли, на текущата година плюс 10 процентни пункта. Предвид на това, че ОЛП на БНБ момента на сключване на договора е бил 0, 00 % и до настоящия момент е в същия процент, то нормата на чл. 19, ал.4 от ЗПК означава, че ГПР не може да е повече от 50%. Съгласно чл. 19, ал.1 и § 1, т. 1 от ДР на ЗПК –

в разходите по кредита се включват всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.

Предвид това, че с договора е договорен ГПР от 49,00 %, то при добавянето на сумата за неустойка в размер на 1080,36 лв., очевидно е, че ще се стигне до значително надвишаване на допустимия по чл. 19, ал.4 от ЗПК ГПР. Клаузата по чл. 11 от договора и по т. 11 от Приложение № 1 към него е неравноправна съгласно чл. 143, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗП и като такава не може да породи изпълнение за длъжника.

Това води до накърняване на принципа за добросъвестност при сключване на договорите съгл. чл. 12 от ЗЗД и на еквивалентност на насрещните престации, в хипотезата на нарушение на добрите нрави – чл.26, ал.1, предл.3 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 21, ал. 1 от ЗПК всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, е нищожна. Съдът намира, че посочената в договора неустойка е проява на заобикаляне на закона (на разпоредбата по чл. 19, ал.4 от ЗПК) и води до неговото нарушаване, като формира ГПР надвишаващ установения от закона максимален размер на същите и на основание чл. 19, ал.5 от ЗПК е нищожна.

Съгласно чл. 24 от ЗПК за договора за потребителски кредит се прилагат и чл. 143 - 148 от Закона за защита на потребителите. Съгласно разпоредбите на чл. 143, ал.1 от ЗЗП, неравноправна клауза в договор, сключван с потребител, е всяка уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. Посочените в договора и в Приложението към него клаузи са неравноправни и поради нарушаване на чл. 143, ал.2, т. 19 от ЗЗП, поради това, че не позволява на потребителя да прецени икономическите последици от сключването на договора.

Предвид на всичко гореизложено, съдът намира, че искането за обявяване на посочената в чл. 11 от договора и по т. 11 от Приложение № 1 неустойка е нищожна, поради което същата следва да се прогласи за такава.

Съдът намира, че нищожността на клаузите, касаещи неустойката, не води до нищожност на целия договор, тъй като той може да се приложи и без тях – чл.146, ал.5 от ЗЗП, поради което и в съответствие с исканата правна защита на ищцата, съгл. чл.6 от ГПК, следва да се уважи искът ѝ само относно предявената нищожност на клаузата за неустойка, посочена в договора и в приложение №1 към него.

В Приложение № 1 към договора, нищожна е и клаузата относно заплащането на такси, но предвид липсата на искане за тяхното прогласяване, съдът не следва да се произнася по този въпрос.

По насрещните осъдителни иски на ответника спрямо ищцата.

Предявени са два осъдителни иска от ответника спрямо ищцата за заплащане на основани чл. 79 от ЗЗД, неизпълнената част от договора за кредит относно главницата, като конкретния претендиран от ищца по насрещния иск размер е сумата от 710,46лв. претендира се и осъждането на ищцата да заплати на основание чл. 86 от ЗЗД, възнаградителна лихва в размер на 99,78 лв.

За да обоснове своите иски ищецът по тях се основава на сключения между страните договор, конкретно Анекс № ***, както и на посочените в Приложение №1 към него договорни условия, вкл. размер на предоставения кредит от 1000лв. и лихвен процент от 40,55 %.

Ищецът по насрещните иски твърди, че ищцата е платила общо сумата от 420лв., с което била погасила изцяло първите четири вноски, и частично петата погасителна вноска, съгласно приложения към договора погасителен план.

Ответника по насрещните иски, ищцата по делото не признава и не оспорва твърденията за плащане. Съдът в съответствие с възложените му от закона функции, обусловени от основните принципи на граждански процес, за равенство на страните и установяване на истината по делата (чл. 9 и чл. 10 от ГПК) е разпределил доказателствената тежест на страните за доказване на твърденията от тях факти, осигурявайки равни възможности на страните за упражняване на процесуалните им права. Това той е сторил съгл. чл. 146 от ГПК. Съгласно изготвения проектодоклад по делото, обявен надлежно на страните, които не са възразили срещу него, по предявените насрещни иски, съдът е посочил, че ищецът по насрещния иск следва да докаже твърденията си за настъпилата предсрочна изискуемост на вземането по договора за кредит, размера на оставащите задължения по него, действителността на договорената възнаградителна лихва. Съдът изрично е указал на ищеца по насрещния иск, че за доказване на размера на оставащите задължения по договора за кредит, следва да представи справка извлечение за задълженията по договора или да поиска назначаване на съдебно – икономическа експертиза, л. 87 от делото. В проектодоклада е посочено и това, че ответникът по насрещния иск следва да докаже изпълнението на задълженията по договора за кредит.

Въпреки изрично дадените указания на съда до ищеца по насрещните иски, по делото не е представена нито справка извлечение за платеното и оставащото като неплатено по договора с ищцата, както и насрещният ищец не е поискал назначаването на съдебно – икономическа експертиза по делото за да докаже своите твърдения. С изпратена по електронната поща на съда молба, подписана с електронен подпис от ответника, ищец по насрещните иски, се изразява становище за разглеждане на делото в неговото отсъствие, приемане на проектодоклада по делото и уважаване на предявените иски. С тази молба не

са представени указаните от съда справка –извлечение за извършените плащания, както и искане за назначаване на експертиза.

Съдът намира, че като не е изпълнил дадените от съда указания за доказване на своите твърдения относно претендирания остатък по главницата и претендираната възнаградителна лихва, ищецът по насрещните икове сам е препятствал възможността да ги докаже както по основание, така и по размер. Съгласно разпоредбата на чл. 8 от ГПК, въвеждаща състезателното начало, като водещо в гражданския процес и задължаващо съгл. ал.2 всяка от страните да представи доказателства за твърдените от нея факти, още повече, че съдът изрично ги е указал в проектодоклада си на основание чл. 146 от ГПК, то като не ги е доказала страната сама е нарушила и разпоредбата на чл. 154, ал.1 от ГПК. Неизпълнението на задължението за доказване на твърдените от страната факти, от които тя черпи изгодни за себе си права, води до настъпването на неблагоприятната за нея последица, санкцията на доказателствената тежест (в този смисъл е „Доказването в гражданския процес“ О.Стамболиев, С.2010г., с.50-59). Тази санкция се изразява в отхвърляне на иковете като неоснователни и недоказани.

Липсата на представени от ищеца по насрещните икове на справка – извлечение за извършените от ищцата плащания, респ. искане за назначаване на съдебно – икономическа експертиза, прави неговите твърдения необосновани и недоказани и следва да се отхвърлят изцяло и двата предявени иска.

Относно разноските по чл. 81 от ГПК:

Ищцата претендира направените по настоящето дело разноски.

Ищцата не е направила разноски по делото. Дължимата държавна такса за воденето му е платена от нейния адвокат, и тя е в размер на 50лв. за държавни такси по предявения иск относно целия договор.

Ответникът е направил разноски по предявените от него насрещни икове, включващи 100лв. за държавни такси. Освен тези разноски, ответникът претендира и заплащането на платено адвокатско възнаграждение в размер на 1000лв. Общо се претендират разноски в общ размер на 1100лв.

Предвид разпоредбата на чл. 78, ал.1 от ГПК, както и с оглед на това, че главният иск се уважава изцяло, то ищцата би имала право на разноски, но доколкото тя лично не е направила такива, то на нея не ѝ се дължат такива.

От името на пълномощника на ищцата е постъпил списък на разноските по чл. 80 от ГПК и искане за присъждане на такива по следните пунктове:

1/ по чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА за оказана правна защита и съдействие от 07.09.2021 г.;

2/ по чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА за оказана правна помощ и съдействие по насрещна

искова молба, от 07.12.2021 г. и

3/ заплатена ДТ от 50лв.

От така претендираните разноси, единствено безспорно дължими са платената от пълномощника на ищцата сума за държавна такса, доколкото съгласно приложеното по делото пълномощно, той има право да плаща и дължими такси, то той има право да иска заплащане на платената ДТ поради това, че е платена вместо ищцата.

Поради уважаването на иска изцяло, то пълномощникът на ищцата има право да получи плащане на платената от него, но от името на ищцата държавна такса от 50лв.

Относно претенцията на ответника за разноси, то поради отхвърляне изцяло и на двата предявени от ответника насрещни иска срещу ищцата, то ответникът няма право на разноси, по арг.на противното от чл. 78, ал.1 от ГПК.

Относно искането на пълномощника на ищцата, адв. М.В. М. от АК П. по чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА.

Пълномощникът на ищцата претендира и суми по чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА за оказана правна помощ по предявения от ищцата иск, но и такава по предявените срещу нея осъдителни икове. Съгласно чл. 7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, според размера на предявения иск от ищцата на адвоката се дължи минимално възнаграждение в размер на 300лв. Такова е по размер и възнаграждението за защита спрямо предявените срещу ищцата осъдителни икове.

Пълномощникът на ищцата претендира общо възнаграждения по исковете от и срещу ищцата в размер на 600лв.

Съдът намира искането за разноси за оказаната от пълномощника на ищцата правна защита и помощ, на основание чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА за допустимо, но неоснователно.

Съгласно посоченото в чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА, адвокатът може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на: 1. лица, които имат право на издръжка; 2. **материално затруднени лица**; 3. роднини, близки или на друг юрист. Посоченото от пълномощника на ищцата основание по т. 2 „материално затруднени лица“ не е подкрепено с каквито и да е доказателства. Същите не биха били необходими само при условие, че не се претендира възнаграждение в посочения от него размер.

Претенцията на пълномощника на ищцата се основава на произтичащото от Закона за адвокатурата, материално право на адвоката, да получи възнаграждение за положения труд съгл. чл. 36 от ЗАДв. Разпоредбата на чл. 38, ал.2 от ЗАДв. е специална хипотеза, която сочи, кой заплаща дължимото на адвоката възнаграждение, при оказана безплатна адвокатска помощ и съдействие на страна по делото, конкретно в случаите когато насрещната страна е осъдена за разноси, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, което от своя страна се определя по реда на Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на

адвокатските възнаграждения и не може да бъде в размер по-нисък от предвидения в наредбата. В тези случаи възнаграждението се дължи от другата страна и съдът следва да я осъди да го заплати. Реализирането на правото да получи възнаграждение в хипотезата на чл. 38, ал.2 от ЗАдв.е резултат от упражненото от адвоката право да окаже безплатна правна помощ на страна (*pro bono*), при наличие на посочените от закона предпоставки. Това изисква от страна на пълномощника на ищцата, законосъобразно упражняване на процесуалните права, така както го изисква чл. 5 от ГПК, който е функция на чл. 4, ал.1 от КРБ. Спазването на този принцип е гаранция от най – висока степен и за спазването на останалите принципи на гражданския процес, вкл. и състезателното начало, съгласно което и на основание чл. 8, ал. 2 от ГПК, страните посочват фактите, на които основават исканията си, и представят доказателства за тях. При несъответствие със самото материално право и/или неспазване на изискването за доказаност на защитаваното материално право (чл. 8, ал.2 ГПК), съдът може само да отхвърли претенцията. Спазвайки принципа на диспозитивното начало (чл. 6 ГПК) всяка страна следва да установи фактите, от които черпи права, което отговаря на принципа на установяване на истината (чл. 10 ГПК). Този принцип засяга не само провеждането на процесуалните действия по основния процес, предмет на делото, но и свързаните с него действия на останалите участници и правата, които те имат. Това включва, съгл. чл. 3 от ГПК и задълженията на защитниците на страните и техните представители, които следва да упражняват предоставените им процесуални права добросъвестно и съобразно добрите нрави. Те са длъжни да изнасят пред съда само истината. Единствено формално доказаните, а не предполагаеми, твърдени от страните или техните представители факти пораждаат и т.н материална доказателствена сила, липсата на която, прави твърдените обстоятелства недоказани.

Претенцията на пълномощника на ищцата се явява посвоему една адхезионно съединена с основната претенция на самата ищца, претенция на нейния пълномощник, основана на чл. 38, ал.2 вр. ал.1 и вр. чл. 36 от ЗАдв. За да се приеме, че същата е основателна, следва пълномощникът на страната да докаже наличието на посочените в чл. 38, ал.1 от ЗАдв. факти. Това следва да се направи при условията на пълно и пряко доказване. Това означава, че ако пълномощникът на ищцата ѝ е оказал безплатна адвокатска помощ, той да докаже основанията за това и конкретно, с оглед на посоченото от него по делото и в пълномощното, че ищцата е лице в затруднено материално положение. Липсата на каквито и да е доказателства, а такива биха били доказателствата за предоставяне на безплатна адвокатска помощ по реда на чл. 95 от ГПК вр. чл. 22 или по чл. 23, ал.3 от ЗПП, доколкото двата вида безплатна адвокатска помощ са равностойни по предмет и обем, но различни относно нейното заплащане, прави претенцията на пълномощника на ищцата недоказана.

Пълномощникът на ищцата е бил длъжен да я информира, като негов клиент не само за правото на безплатна адвокатска услуга, но и за другите форми на безплатна правна помощ, вкл. и по чл. 95 от ГПК. Това обаче изключва изначално възможността настоящия пълномощник да бъде назначен за особен представител, поради това, че е вписан в

адвокатската колегия на друг съдебен район, различен от този по седалището на настоящия районен съд. Ако в действителност, ищцата е лице в затруднено материално положение, то същата би имала право както по чл. 95 от ГПК за предоставяне на правна помощ, така и на освобождаване от заплащане на ДТ и разноски по делото, съгл. чл. 83, ал.2 от ГПК при представяне на съответните доказателства. Адвоката пълномощник би могъл да ѝ съдейства и изготви исковата молба по начин, по който се договорят в рамките на закона, вкл. и безплатно.

В настоящия случай, пълномощникът на ищцата претендира осъждане на насрещната страна за заплащане на дължими по чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА вр. чл. 7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. възнаграждения за предявления от ищцата иск, както и за защита срещу предявените спрямо нея осъдителни искове, но същия не представя доказателства за осъществяването на предвидените в чл. 38, ал.1 от ЗАДв, предпоставки, поради което исканията му се явяват неоснователни и недоказани и следва да се отхвърлят.

Съдът приема, че претендирането на суми по чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА вр. чл. 7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, без доказателства за наличието на основанията за това е нарушаване на изискването на чл. 3 от ГПК, както и на чл. 40 от ЗАДв. за добросъвестно упражняване на професията и съответните права в гражданския процес.

Проява на недобросъвестно упражняване на произтичащите от пълномощието права е и неявяването на пълномощника на ищцата в съдебното заседание, което показва бланкетно договаряне на посоченото в пълномощното, а претендирането на посоченото възнаграждение от адвоката цели лично облагодетелстване на адвоката за сметка на насрещната страна, извличайки лични облаги от договорните отношения на представляваното от него лице с ответника. От справка в деловодната програма на съда се установява, че заведените от името на ищцата, представлявана от същия пълномощник, дела пред РС Н. са общо 13 и касаят оспорване на същите основания на други потребителски договори на ищцата. От тях гр.д. № № *** и *** г. са били разгледани от същия докладчик и по тях са постановени решения, с което съдът е отхвърлил изцяло искането по чл. 38, ал.1 от ЗА, поради липса на доказателства за неговата основателност. Липсата на представени по настоящето дело доказателства за материалното състояние на ищцата, прави искането на нейния пълномощник също недоказано и неоснователно.

Съдът приема, че е налице нарушение на принципите за законосъобразно упражняване на процесуалните права, така както го изисква чл. 4, ал.1 от КРБ и чл. 3 и 5 от ГПК, което представлява злоупотреба с процесуални права от страна на пълномощника на ищцата, каквато чл. 57, ал.2 от Конституцията на Република България не допуска.

Съдът намира искането на пълномощника на ищцата за присъждане на адвокатско възнаграждение в размер на 300лв. на основание чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА вр. чл. 7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за неоснователно и следва да се отхвърли.

На пълномощника следва да се изплати само дължимото за разноски за държавна такса от 50лв., които съгласно представеното платежно са платени от него, във връзка с предявяване на иск срещу ответника „Ай Ти Еф Груп“ АД относно договор за кредит № ***/*** г., което е в очевидна полза на ищцата.

На основание чл. 235 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА на основание чл. 26, ал.1 от ЗЗД вр. чл. 22, вр. чл. 10а, чл. 19, ал.5 от ЗПК и чл. 143, ал.1 и ал.2 от ЗЗП, по отношение на „Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Александър Стамболийски“ № 84-86, бл. Бизнес център, „Урбан Модел (Urban model)“, представлявано от Ф.Г.Д. и С.Ю.А., нищожността на клаузата за заплащането на неустойка в размер на 1080,36 лв. (хиляда и осемдесет лева тридесет и шест стотинки), съгласно Договор за кредит № ***/*** г., сключен между „Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, като кредитодател и С. Х. М. с ЕГН ***** от гр. Н., ул. ***, като кредитополучател.

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 79 от ЗЗД на „Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Александър Стамболийски“ № 84-86, бл. Бизнес център, „Урбан Модел (Urban model)“, представлявано от Ф.Г.Д. и С.Ю.А., срещу С. Х. М. с ЕГН ***** от гр. Н., обл. Шумен, ул. ***, за заплащане на сумата от 710,46лв. (седемстотин и десет лева четиридесет и шест ст.), представляваща неизплатена част от главница по Договор за кредит № ***/*** г., сключен между „Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, като кредитодател и С. Х. М. с ЕГН ***** , като кредитополучател.

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 86 от ЗЗД на „Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Александър Стамболийски“ № 84-86, бл. Бизнес център, „Урбан Модел (Urban model)“, представлявано от Ф.Г.Д. и С.Ю.А., срещу С. Х. М. с ЕГН ***** от гр. Н., обл. Шумен, ул. ***, за заплащане на сумата от 99,78 лв. (деветдесет и девет лева седемдесет и осем ст.), представляваща неизплатена част от възнаградителна лихва за периода от 04.04.2021 г. до 02.11.2021 г., по Договор за кредит № ***/*** г., сключен между „Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, като кредитодател и С. Х. М. с ЕГН ***** , като кредитополучател.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА вр. чл. 78, ал. 1 от ГПК, „Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Александър Стамболийски“ № 84-86, бл. Бизнес център, „Урбан Модел (Urban model)“, представлявано от Ф.Г.Д. и С.Ю.А., **ДА ЗАПЛАТИ НА** адвокат М.В. М. от АК П., с ЕГН *****, от гр. П., бул. „Пещерско шосе“ № 81, ет.3, ап. Б, направените по делото разноски в размер на 50лв. (петдесет лева).

ОТХВЪРЛЯ искането на основание чл. 38, ал.1, т. 2 от ЗА вр. чл. 7, ал.2, т.1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, на

адвокат М.В. М. от АК П., с ЕГН *****, от гр. П., бул. „Пещерско шосе“ № 81, ет.3, ап. Б, за осъждане на Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, за заплащане на възнаграждения за предоставена на С. Х. М. с ЕГН ***** от гр. Н., ул. ***, безплатна адвокатска помощ, по предявения от нейно име иск по чл. 26 от ЗЗД и по предявените срещу нея осъдителни иски по чл. 79 от ЗЗД и по чл. 86 от ЗЗД, общо в размер на 600лв.

Отхвърля искането по чл. 78, ал. 3 и ал. 1 от ГПК, на Ай Ти Еф Груп“ АД, с ЕИК 202255877, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. „Александър Стамболийски“ № 84-86, бл. Бизнес център, „Урбан Модел (Urban model)“, представлявано от Ф.Г.Д. и С.Ю.А., за осъждане на С. Х. М. с ЕГН ***** да заплати направените по делото разноски в размер на 1100лв. (хиляда и сто лева).

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд Шумен в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

На основание чл. 7, ал.2 от ГПК препис от решението да се връчи на всяка от страните.

Съдия при Районен съд – Н.: _____